

nødvendigt Unde, og jeg ser derfor ikke, at man skulde kunne finde nogen, som de Folk, den blev lagt paa, vilde synes om. Men der er en anden Ting, man er maaste lidt bange for, at man vilde stræmme en Del af de Folk, den bliver lagt paa; det kommer af, at Landboerne ere saa overordentlig elstværdisge og godmodige Menneſter, man kan blive ved at lægge Skat paa dem, uden at de mukke videre. Derfor tænker man: Naar vi blot lade det gaa paa samme Bort og lægge paa Landbrugerne, gøre de ingen Kladder, men hvis vi lægge Skat paa de andre, der ikke ere vantede dertil, saa ligger der et Hus, saa vilde de slet intet have med os at bestille. Maaste ogsaa det er Grunden til, at man mener, den er upopulær. Jeg tillader mig altsaa at tro, at den ikke vil blive populær, men der er ikke den mindste Grund til at blive ved at lægge Skat paa Landbruget alene af den Grund; d'Hr. kende allesammen, at Hartkornsskatten stadig er bleven meget forhøjet, den er bleven forhøjet snart med 2 og snart med 4 Kr. pr. Td. Hartkorn, der er vist ikke mange Kommuner, hvor den ikke er bleven forhøjet i alt Fald i de sidste to Aar. Hver Gang de lægge en ny Skat paa Hartkornet, hedder det blot, at nu er Skatten bleven forhøjet med saa og saa mange Kroner. Men det er en ny Skat paa Hartkornet, og det er langt mere uretfærdigt, hver Gang man lægger 2 eller 4 Kr. paa en Td. Hartkorn, end hvis man lagde de 2 eller 4 Kr. over paa de bygningssafgiftspligtige Bygninger, som hidtil ikke have betalt noget til Kommunen, medens Hartkornet har maattet bestribe alle de Udgifter, der paabyrdes Kommunen. I mit Vædringsforslag, som jeg tillod mig at læse op, er der en Bemærkning om, at jeg mente, at Bygninger, hvis Værdi er under 2,500 Kr., og som udelukkende behos og benyttes af Ejeren, ere fritagne. Maaste ærede Medlemmer ville finde, at det er ikke ganske konsekvent, at jeg opretholder Skatten paa alt Hartkorn, altsaa ogsaa Skatten paa 1/2 Td. Hartkorn, som efter min Beregning vil svare til 2,500 Kr., og det kunne De have Ret i, men jeg skal gøre opmærksom paa, at for Øjeblikket ere Bygninger paa Landet, hvis Gladerum ikke er over 120 Kv.-Alen, og hvis Assurance-sum ikke er 1,000 Kr., ligesom Bygninger for visse Erhverv og ubenyttede Bygninger, fritagne for Bygningsafgift. Det hele, jeg har foreslaaet at gøre, er, at den Sum under 1,000 Kr., som kunde betinge Fritagelse, skal forhøjes. Det har jeg gjort for de smaa Erhverv paa Landet, som ellers vilde blive ramte stærkt, fordi jeg mener, det er rimeligt over for de Smaaafolk ikke at

paalægge dem en Skat, og fordi det er i og for sig betydningsløst. Det er slet ikke de Smaaafolk, vi ville til Livs, det er de store Erhverv, det er de store Fabrikker, og det er de store Huse, som lejes ud, det er dem, vi ville til Livs, hvis man opretholder den Bestatningsmaade, man har nu. Jeg skal tillade mig at paavise en anden Ting, som efter min Mening med Nødvendighed fordrer, at der sker en Forandring deri. Det er nemlig følgende. Som jeg har oplyst, er Sogneraadet i Stand til med Amtsrådets Samtykke at fordele Skatten mellem Formue og Lejlighed og Hartkorn, det er for 3 Aar ad Gangen, at man lægger en vis Portion paa Hartkornet og en vis Portion paa Formue og Lejlighed. Det varierer i høj Grad, nogle Steder have de kun en Fjerdedel paa Hartkornet og andre Steder kun en Fjerdedel paa Formue og Lejlighed, det varierer meget betydeligt. Men Sogneraadet er altsaa med Amtsrådets Samtykke Herre over at fastsætte det Forhold. Men naar det udvillig sig paa den Maade som her, vil Sogneraadet efterhaanden i adskillige Kommuner blive sammensat af Folk, der slet intet have med Hartkornet at gøre. Sogneraadet vælges nemlig af to Klasser af Folk, og efterhaanden som der sker en saadan Indrykning, som jeg taler om, af Folk, der ikke have med Hartkornet at gøre — og i flere af de Kommuner, jeg her har læst op, er det allerede slet — vil hverken den almindelige Bælgerklasse eller de højtbesatte repræsentere Hartkornet saaledes, at der altsaa er stor Fare for — og det er ikke noget, der er en Fremtidsudsigt, i disse Kommuner, jeg her har læst op, er det Tilfældet, der kan Hartkornet aldeles ikke sætte sine Repræsentanter ind — saaledes, som sagt, at Hartkornet slet ingen Indflydelse faar i Sogneraadet, medens det staa i Sogneraadets Magt med Amtsrådets Samtykke at bestemme, hvor stor en Part der skal lignedes paa Formue og Lejlighed, og hvor stor en Part der skal lignedes paa Hartkornet. De ville se, det er et aldeles urimeligt Forhold, det er efter min Mening et uholdbart Forhold. De ville ikke kunne vende det om, thi hvis de bruge mit Forslag, vil det i Grunden sige det samme som, at det kun paa en vis Maade vil blive Hartkornet alligevel, idet de bygningssafgiftspligtige Ejere ville saa ganske de samme Interesser som Hartkornsejerne. Naar man sætter 5,000 Kr. som Værdien af 1 Td. Hartkorn, saa vil en Mand, der ejer en bygningssafgiftspligtig Ejendom til 5,000 Kr., og Ejeren af en Td. Hartkorn have fuld-